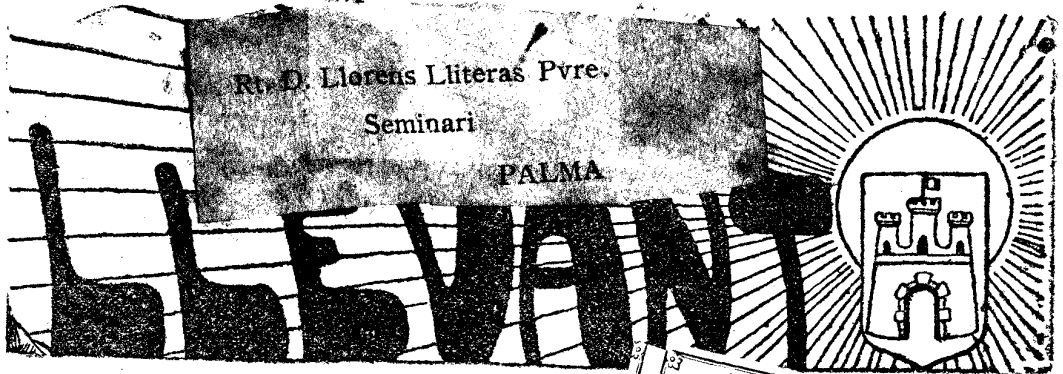

PREUS

Artá Un trimestre 1'50
A fora any 7'00
Al Extranjer id. 10'00

Número solt
0'10 ets.

SETMANARI CATOLIC RQUI

Artá 14 Octubre de 1922

PER DEU I PER MALLORCA

Edició i Administració
Catre Cantóns, 3

Ara s'en adonen

Els nostres polítics van tornant del estiu. Alguns han volgut respirar «aires de fuera», com en Romanones, l'Alba, en Lerroix i algun altre que ha cregut convenient passar la frontera, i donar un vistasso a Europa.

I com una impressió de conjunt, l'Alba mos fa a sobre que s'ha sentit un poc avergonyit al tornar a caseta, de trobar la política espanyola en l'estat de pobresa ideològica i de marasma que contrasta ab el moviment de renovació que ha pogut constatar en altres països. En Romanones ha vengut a dir lo mateix, i se n'ha rigut amb aquella seva rialleta semimefistofèlca, de trobar als conservadors ensaiant posar mitjes soles i talons a la situació pera que pugui tirar una temporada més, i amb els liberals enfeinats en cercar la fórmula de la concentració que'ls posi en condicions de donar l'assalt al poder amb seguredat del èxit. Res «d'aires de fuera»; tot olor de resclumit i d'aire confinat

en los reconets dels cassinos i de les penyes de ~~café~~.

Ara s'en adonen d'aixó que ho saben de memoria tots els espanyols; ara s'en adonen que aquí no és més que la qüestió del «garbanzo». Per consolar-se, ha dit l'Alba que li ha plagut sentir per tot arreu un ambient favorable a Espanya, i que tothom encara hi compta amb nosaltres.

Mai s'havia parlat tant com ara de idees i de idearis, i mai n'havien estat més aixuts els partits governamentals, que no tenen altre idea que «conquistar o sostenir-se» en el poder. Semblen fets ara uns versos d'una comedia del temps vell, que no sé si era den Breton de los Herreros, o d'un altre comediògraf de la mateixa época. Parlava un dels interlocutors de tenir idees, i l'altre li contestava:

Ideas?... no las tendrías con que solamente fueses ministro por quince días.

Si no m'és infeel la memoria, aquells versos deien aixó, que sembla fet expres per nos-

tres polítics, que ara se'n adoneja de lo que'l país sab i ho deplora.

Quan un veu i sent a homos com en Lloyd George i en Poincaré, que inspirats per un sá i ferzent patriotisme, fan cara a totes les dificultats i sabent trobarhi oportunes solucions; i en sos discursos despullats de flimflames retòriques, mostren el vigor de sos enteniments i la força de ses conviccions fundades en la possessió d'un «idearium» ben digerit, ¡qué petits i raquítics i perjudicials un homo troba als polítics espanyols que no tenen altre ideal que'l de viure al día i anar tirant!

I lo bo és que, en mig de aqueixa desolació, surt tot plegat una nota idílica, sublim, i d'un optimisme paradisiac, com la que acaba de donar en Bergamía, qui per consolar als contribuyents de les fortes sangries que se'ls aplicarán, diu tot seriament, que amb dos anys no més, pensa arribar a la nivellació dels pressuposts. Santa innocencia o diabòlica picardia!

J. C.

DESORIENTACIO

L'hora present de la vida política mundial no és de dretes ni esquerres, sinó de la més atúidora desorientació.

De Madrid aixó és, del centre de la vida política espanyola, cada dia rebreu notícies contradictòries. Un dia vos dirán que En Sánchez Guerra modificarà el ministeri actual i així renovellat viurà políticament algun temps més. L'altre dia, vos asseguren formalment que no hi haurà cap modificació ministerial, sino que el ministeri actual anirà al Parlament a provar sort. Ara sembla que les esquerres coalicionistes governaran prescindint d'En Romanones; ara que l'astut polític els-hi donarà ajuda. Avui a só de tamblas escampen la nova de que Abd-el Krim ha demanat la pau i s'vol sotmetre demà que la notícia era un *canard* vituperable. De manera que el pobre homo que s'aficiona a la política centralista cal que temi que el dia impensat perdi el seny i hagi de cercar-lo en el manicomi.

La sort és que a Paris, Londres i altres ciutats europees, donen-cada dia un espectacle de desorientació més gran que el que troben a ca nostra.

Vat aquí els homos piramidals de França, Italia, Anglaterra, conversant a París sobre els afers d'Orient i entregant notes que una desfá l'altra.

Vat aquí els homes de la Societat de les Nacions arreglant a Ginebra el món actual i no sortint ja mai amb el desig, talment com Tántal damnat pels deus olímpics.

Vat aquí el rei Constantí de Grécia que abdica i el Soldá de Turquia també. El primer obligat per la desfeta de l'exércit grec. El segon per la victòria turca dels kemalistes.

Verament que l'hora present

europèa és un camp d'Agramant sense l'esperança d'un rei Sobirà que amb la prudència imposi l'ordre i la pau.

Millor dit, el seny ordenador de la societat actual és el Papa de Roma, l'august Vicari de Jesucrist en la terra. emperó Pius XI viu solitari al Vaticá i les nacions prevaricadores han de fer la negra ruta de llurs penes acumulades pels crims de tantes prevericacions i injustícies, com significa i representa la vida política d'ença de molts anys.

«Senyor—caldria dir amb el vell profeta d'Israel—quand vos recordareu de Judá i llurs ciutats contra les quals vos haveu enutjat.»

RODOLF SERRA

Ni fer, ni deixar fer

En lloc més que en terres incultes succeix lo que está passant en terres d'Espanya.

La Mancomunitat Catalana venia celebrant amb molta frecuencia uns concursos de bestia que eren l'admiració de tots els qui se preocupen de coses d'agricultura, per la seua bona organització i per els seus millors resultats. Idó, ara, han estat suprimits.

Sabeu per qui?. La cosa és clara, per aquells que de tot saben manco governar, per aquells qui tenguent a la seua disposició la forsa, abusen d'ella en totes les ocasions en que tenen la mania de vol exhibirse.

A la Seu d'Urgell se celebrava tranquilament un d'aquests concursos i la Guardia Civil per ordre dels seus superiors va fer fugir concursants i bestia de cap, cada u a caseva.

Quins motius deu tenir el Govern per entrebancar l'acció continuada de la Mancomunitat?. Es qu'un Govern que no en fa cap a sen-endret, ha de aficar-se, sense tò ni só, per tot allá on se fa treball de profit i posar obstacles an el desenrol-lo del bé?. Es l'odi?. Es l'afany de destruir, d'enfonçar l'Espanya lo que mou a certa gent, convençuda de la seva incapacitat per edificar?. Perque, ¿hi deu haver res més inofensiu que els concursos de bestia?.

I és que hi ha politics que creuen que el desacert és el camí més fácil per arribar a l'inmortalitat.

L'altre dia era el Ministre d'Instrucció Pública, el qui destruía en flor les esperances que tots els qui havíem examinat el decret del Sr. Silió sobre autonomia universitària, havíem concebut per l'aixecament intel lectual de les nostres juventuts.

I és tot un catedràtic, aquell bon senyor, qui ara, per més burla i afronta del país qui li paga un bon sou, ha dit a l'ubertura de curs en la Universitat Central, «que sabía les necessitats de la Universitat Espanyola.» ¡Oh! Senyor Montejo.

Ja estava bé alló que conten de un catedràtic-governador, el qual al posar la seua firma en un d'aquests albums que avui per tantes parts s'estil-len l'acreditá amb aquella famosa verba... vera: «Dios quiera que al volver sea ministro, pues otros más.... que yo, lo han sido.»

Ll. Garcias

DE SA COLONIA

DIADA HISTORICA

Será vertaderament de remembrança perdurable pels habitants de Sa Colonia de St. Pere la fetxa del dia 8 de maig en que les Germanes de St. Vicens de Paul feren la seua solemne entrada en el casal que per Convent les há fet construir la noble familia Despuig an a qui tots els coloniers i sobre tot les Monjes demostraren quedar

vivament agraits.

Els artanencs el recordarán també per molt de temps an aqueix dia perque, així com un pare celebra les fetxes més notables de la vida de sos fills i entre elles la Primera Comunió i l'elecció de estat, així també la nostra vila demostrá ahir participar de goig semblant per la festa de la Colonia que seguínt

semblansa pareixia la de la primera Comunió d'aquell llogaret.

El Triduo preparatori

Era precis que'ls coloniers se preparassen per aquell fet tant transcendental i amb ell per un altre fet que hi venia lligat, de més transcendència encara, qu'era l'instaurar la Reserva de Nostro Senyor Sacramentat en la Capella pública del llogaret.

I an aquest fi, se feu un triduo preparatori que comensà el dijous a vespre i el predicà el Rt. D. Francesc Sitjar Regent de Sta. Creu de Palma que sapigué moure de tal manera a tots els coloniers que cada vespre hi acudia tot-hom essent incapàs la capella de contenir tanta gent i sobre tot dugué tot-hom a confessar-se per assistir a la Comunió.

Preparació de festa

D'aquesta manera se prepararen les consciències, les ànimes dels coloniers però al mateix temps, se preparaven també materialment. Durant algunes setmanes tot-hom dedicà els jornals de prestació personal a l'adob dels camins i carrers d'aquell llogaret fent cunetes i posant llaretó i terra donants los forma d'esquena de barca. Mentres tant s'adornaren tots, els carrers amb pins i arbres que cedí de bon grat el noble Sr. Despuig i se feren amb l'Ajuda dels Caminers de la nostra vila dues esbertes arcades: una a l'entrada del poble i l'altra devora la Iglesia.

En la de l'entrada hi posaren dos grans lletreros amb aqueixes inscripcions: «Visca D. Lluís Despuig» i al revers, «Gràcies a tan noble fundador.» A l'altre de més javall deia: «Benvengudes les Germanes de la Caridat.» El de devora l'Iglesia deia al anvers: «Alabat sia Deu que tant mos ha protegit.» I al revers: «Gloriós St. Vicens, amparau als nostros pobres.» Se veu que en tot hi havi bona direcció.

Mentres tant a la nostra vila també se feien preparatius. El Chor de le Germanes de la Caridat ensaiava la Missa a dues veus d'en Cerdó i pesseadequades als actes a celebrar i creixia Pentusiasme per assistir a la festa.

El dia arriba

A les 3 tres i mitja de la matinada del dia 8 ja hi havia carros a la Plassa

de Antoni Maura (Trespolet) esperant les Maries i les del Chor que anaven acudint unes alegres, altres encara amb el delit adormissat, però totes frissoses de partir cap a la Colonia. I ja partim. Una filera llarga de carros i carretons, dos quatre deu, vint, trenta i encara més segueixen carregats de gent cap a la Colonia. El Puig d'en Ferrutx sempre tant seriós i altiu, sembla sonriure al pas de tanta juvenea. Les rialles i crits juvenivols ressonen a son empit.

Arribam a Sa Colonia i en voleu de gent per aquells carrers plens de verdor. Els coloniers estaven satisfets i orgullosos de tanta animació i no faltava qui digués: ¡Es un petit Paris, aixó!

Actes religiosos

A les 7 i mitja comensà la Missa de Comunió que celebrà el Rt. D. Pere J. Sureda Pvre. Durant aquesta se tocà l'armonium; el Rt. Sr. Sitjar feu una sentida piatica alusiva al acte, ajudant als feels a preparar-se per la Comunió i acabà donant la benedicció papal. Durant la Comunió que fou molt numerosa el Chor citat cantà alguns motets apropiats.

Hi assistiren també els esposos Despuig venguts expressament de Morrell.

Acabada la Missa s'organisà al punt la Comitiva per anar a fer l'entrada a les Germanes de la Caridat. El Sr. Rector d'Artà Rt. D. Juan Rubí revestit amb capa pluvial i duguent una imatge de Jesucrist, presidia la Comitiva composta de la Clerecia, Autoritats, Comissió del Ajuntament, PP Franciscans, Ermitants i poble que hi era realment tot, precedits de un piquet de carabimers d'allà.

Se dirigiren a l'entrada aont arribaren al punt les Monjes que dugué l'auto de D. Mateo Amorós, propietari de la nostra vila. Elles i les demés germanes amb la Rda. Mare, besaren al St. Crist que les presentà el Rt. Sr. Rector, el poble donà visques, a les Monjes i a la familia Despuig i precedides de la gran multitud qu'allà s'havia aplegada seguirn fins a l'Esglesia aont se cantà un *Te Deum* i tot seguit la *Missa Major* que celebrà el Rt. Sr. Rector D. Juan Rubí, fent de Ministres el Superior Rt. P. Pau Puigcerver i el Rt. D. Pere J. Sureda Pvre. El Chor de les Monjes

cantà bastant be la partitura a dues veus d'en Cerdó i motets adequats en l'Ofertori i altres intermedís. Predicà el ja dit Rt. Sr. Sitjar que ponderà la transcendència dels dos actes grans que tenien lloc en aquell dia: l'instauració de la Reserva en l'Iglesia i l'entrada de les Germanes de la Caridat, estimulants an el poble a que estimi i protegezca sempre an aquests Ange's de Caridat i recordi sempre amb gratitud els noms dels nobles esposos Despuig.

Tot seguit se feu una capta per restaurar la Esglesieta i donà una respectable suma.

Acabat l'Ofici tot el poble se traslladà an el Convent per fer l'entrega de la clau a les Monjes. El Rt. Sr. Rector d'Artà de part de fora feu la benedicció del edifici actuant de padrins els nobles donants esposos Despuig que just beneit entregaren la clau a la Rda. Mare General la qual obrí les portes i donà entrada a les quatre monjes noves que allà s'hi estableixen que son: Sor Catalina Alcover, superiora, Sor Angela M.^a del Rosari Vich, Sor Maria Antonia Ribas, i Sor Maria de la Resurrecció Vidal.

El Sr. Rector seguí beneint les diferents pesseres de la Casa acabant per la Capella i just després se serví un espléndit refresc donant-se entrada a tot-hom perque pogués veure i recorre

La Santa Casa

Aquesta, es un espaiós edifici situat an el carrer de l'Iglesia. A costes i despeses de la noble familia tantes voltes anomanada se construí prenguent per basse un edifici gran que ja hi havia el qual però s'és renovat tot i s'és engrandit molt més s'hi han afegits dos aigovessos laterals i dues ales darrera quedant així habitacions espaioses per les monjes, refetor, cuina, sales de rebre, capella etc, en la part baixa i cel les suficients a dalt pel seu estatje i ademés porxos dues sales laterals grans i dos terrats magnífics. Ademés de lo esmentat hi ha en la part baixa dos salons per classe un per nins i l'altre per nines amb material escolar a la moderna per establir-hi el sistema Montessori.

Demunt el portal d'entrada hi ha l'escut de la familia Despuig en pedra de Santanyi i mes amunt *casa de Hermanas de la Caridad*.

El públic tot lo dia anà visitant la Santa Casa que recorregué per totes parts rebent atencions de les Monjes.

Acte literari

Després de dinar el temps comensà a embuyar-se. S'alsaven bubotes feresques de per tots vents i comensà a ploure de bon de veres aigüent un poc el final de la festa. Perque com a inauguració del curs escolar i en obsequi als nobles fundadors s'havia organitzada una tarda literaria-musical que s'havia de celebrar dins el pati i jardins del Convent, lo que no fou possible a causa del temps. Pel mateix motiu no comparegué tampoc la família esmentada, suposat que passava d'hora i encara plovia i ells eren a dinar molt enfora. Però vegent al públic qu'esperava la celebració del acte se resolgué fer-lo dins la Sala de Classe. Presidi el Sr. Rector Rt. D. Juan Rubí i el primer tinent batle D. Andreu Femenias, junt amb altres distingides persones.

Se cantà l'Himne a St. Vicens i tot seguit el nin Antoni Mas digué el següent discurs.

Dignissima Presidencia

Nobles assistents

No vos estranyi que s'empagamentinyi ses nostres gaites ja calrades p'el sol i s'oretjol de la mar, i que apenes la meua llengua pugui pronunciar paraula en presència de persones tan distingides.

Un gran acontexement nos ha fet reunir a n'aquesta santa casa lo mateix que fan ses families per celebrar alguna festa notable. Els pares i germans majors de la familia artanenca, han volgut pendre part en s'alegria dels seus germans petits menos favorits de la fortuna i separats per llargues distancies de tot lo que pot fer graci a un poble.

No importa repetir-ho perque be heu sabeu tots lo que hem desitjat tenir entre moltros a les Germanes de la Caridat ¡Ah! però aixó era una empresa superior a ses nostres forces! I el Cor de Cristo que té una verdadera predilecció p'els senzills i pobres, ha volgut satisfer els nostros desitjos. Parla en el cor d'un amic generós i lo que no creien possible és ja una realitat ¡Oh! i que hi están de contents els meus companys! Ja han vengudes per

quedar amb moltros, ses que ademés de ensenyar nos a lletgir i escriure nos darán a conèixer al Bon Pare que tenim en el cel que si és ben ver que apenes el coneixem sentim ja vertader desig d'estimar de bon de veres.

He acabat. Salament me queda dir que essent impossible correspondre el benefici rebut, pregarem al Sacratíssim Cor de Jesús suplesca sa nostra pobresa gravant en el seu Cor agrait, el nom de les persones a na qui devem sa fundació de aquesta santa casa.

Després se cantà *l'Estrella de S' Auba* i les ninetes de la Colonia Apolonia Orell (a) Estaca i María Muñoz recitaren les poesies *Amor de Mare* i *Gratitut*. Se cantà també l'Himne *Tz Amamos* de Jufer S S i música de Ribó S S i el cabo de carabiners Sr. Muñoz que té ben timbrada veu de barítono cantà fora de programa un Ave María. El Sr. Rector feu el discurs final felicitant als coloniers i agraint-los les espléndides manifestacions d'alegria amb que havien rebudes les Monjes i se donà l'acte per acabat haguents aplaudit ferm tots els números. I com s'havia espessada la pluja i el sol tornava guaitar per entre nigulats com diguent: «anau amb pau, vos perdón un xubasco, per que be ho mereixeu» tots els artanencs anaren a cercar els seus respectius vehículs i amb un santiamen tothom hagué buidat de cap a Artá deixant en pau als simpáticos coloniers que tantes atencions a tothom havien dispensades.

Mot Final

Fou una festa simpática de la que tothom en guardarà un bon recort. Però sobre tot les Germanes de la Caridat quedaren altament satisfetes de tothom, així artanencs com coloniers per les manifestacions de simpatía que se'ls tributaren i nos encarreguen donem publicament les gracies a tothom; però d'una manera especialíssima de part de coloniers, artanencs i autoridats devem repetir una vegada més la més entussiasta i efusiva enhorabona a la noble familia Despuig per la seua generositat que sols Deu li pot premiar com mereix.

De Son Servera

Mos toca avui fer constar la satisfacció del vecinari vegent qu'han estadeteses les moltes queixes qu'es donaven per no haver-hi llums eléctrics a l'escalonada de l'estació. N'hi han posats dos, un a cada part. Era ben necessari. No s'en podia prescindir.

—Devem cridar l'atenció de les autoridats respecte de la verinada o suc d'oliva, procedent de una tafona, que corr p'el carrer Massanet Ochando despedint una olor tant forta com desagradable, molestant a veinats i transeunts i dificultant el trànsit dels carros perque ses bisties en tenen por; i ademés aixó es grolleria intolerable, digna de tota reprensió e indigna d'un poble com el nostro en que tant s'ha disposat per netejar i urbanisar les vies públiques.

—Existeix el propòsit d'obrir dins poc temps les clases nocturnes an'el local de la Congregació de joves Marianas. També alguns d'aquests (els que formen la Secció declamatoria) se preparen per presentar un grandíós e imponent drama an'es teatro Católic.

Anirem, si Deu vol, facilitant detalls

—En quant a sa festa de la Beata Catalina Thomás podem adelantar que tindrà lloc diumenge dia 22 d'Octubre. A l'Ofici predicarà el Rt. D. Juan Rubí, ex-Rector de S. Servera i actual Rector d'Artá. La noticia de la venguda de dit senyor a predicar ha produit molt bon efecte ja que per espai de set anys regentá la Parroquia d'aquí amb un zel inimitable, i per haver-sé gonyades les simpaties de tot el poble p'el seu carácter bondadós i actiu i p'el seu tractable molt característic en ell.

Per no está confeccionat el programa no podem publicar-lo íntegrament; però se té en projecte l'organización d'una gran processó, a les set d'es vespre, amb música, sa carrossa de la Beata, les «pajesetes», dimonis, etc. Hi assistirà també el clero parroquial; i no hi farà falta l'il·luminació amb «reinots» com tampoc res de lo que tenen de típic festes de tal naturalesa.

—Tocant a l'agricultura devem dir qu'en les recents saons en que Deu mos ha favorits sembran les primeres ferratjes. L'oliva va caiguent, encare que lentament essent bona, però de tot. Les tafones amb els graners replens i els «bassis» al raset. Cullidors recullint

afanyosos les solades de devall les gegantines oliveres amb un sol qu'avegades crema i poc després sentint un oratje fredolec qu'enreda els peus i fa tornar baubes les mans. Propietaris satisfests amb veure l'extraordinari esplet d'oli qu'es presenta.

¿I dirán mal de l'olivera, encare, allà avon son tants els que del seu fruit s'ne aprofiten? En aquest cas amo molta raó se nos diria ingrats.

I basta qu'anam fent-mos més llargs que de lo ordinari. Per paga el prolongar una crònica és tan bo de fer... o moltos l'hi tenim, perque no tenim manyes per contar i dir moltes coses en poques paraules. I vet-mos-te-qui.

Corresponsal

De Capdepera

Durant aquesta setmana el temps s'ha presentat molt variat. Ha plogut més de lo suficient per fer una bona sahoneta. Hi han hagut dies de sol esplendidíssim.

—En l'Oratori de la Mare de Deu de l'Esperança s'ha tornat obri el tai de les obres de picapedrer. S'está arreglant la segona volta: se lleva s'emblanquinat i la preparen per arenar-la del mateix modo que feren amb les demás capelles.

—De diumenge qui ve a vuit dies comensará la Novena de la Mare de Deu de l'Esperança en el Castell. Hi haurá sermó.

—Avuy dimecres es despedeix de noltros per trasladar-se a Palma aon viurá, la noble familia de D. Juan Sureda, de c'an Tefona. Desitjam que la seua estancia en Palma les sia agradable, i que venguen frequents els estius per porer-los tenir amb la nostra companya.

—Pareix que els comerciants d'aquest poble compren un camión d'unes set tonalades per fer-lo servir a n'el comerx.

Corresponsal

Jovintut Seráfica

La «Jovintut Seráfica» establerta en el convent de PP. Franciscans, torna reprendre els actes literaris-musicals que antany tant i tant mos deleitaren i mos feren passar alegres i divertides les llargues vet-lades de l'hivern.

Demá a les 6 del vespre tindrà lloc en la sala de la mateixa jovintut la primera vet-lada, que será exclussivament p'els homós, i se farà d'acord amb el siguent.

PROGRAMA

- 1 Himne de la Jovintut Seráfica.
- 2 Presentació p'el P. Director.
- 3 Avant...Breu alocució per D. Juan Gili.
- 4 d'Emigrant. Chor a 4 veus.
- 5 Para qué la Jovintut Seráfica? Per D. Juan Servera.
- 6 Lectura de un drama. Per D. Jaume Massanet.
- 7 Tercet, per D. Antoni Sancho. D. Sebastiá Sancho i D. Rafel Ginart.
- 8 Als joves, discurs per D. Pep Bisbal.
- 9 Arre moreu, chor a 4 veus.
- 10 A la Bandera espanyola, poesia. per D. Antoni Massot.
- 11 Ja hi tornarás! poesia, per D. Juan Servera.
- 12 Pessa de piano a 4 mans.
- 13 La caiguda de les fulles, per D. Martí Gili.
- 14 Romanza, per D. Jaume Massanet.
- 15 Discurs final [pe'l Rd. D. Andreu Casellas Pvre. sobre la necessitat de les associacions catòliques en la jovintut.
- 16 Els pescadors, chor a 4 veus.

NOTA.—An e's socis protectors se les reservarà un lloc en la presidencia.

Crònica

DEL TEMPS.—Seguim la transició entre l'estiu i l'hivern. L'atmosfera no gosa fer un canvi ràpit i hei va per graus. Ha fet dies de casi fret i altres calorosos. Ha provat de ploure però no aterra. El passat diumenge és l'únic

día en que el temps se posá seriós i plogué una hora benet, deixant la terra a més de mitja saó.

AGRICULTURA.—S'aprofita bé la saó de la terra i se sembra de plè. Per tot veuen parells que llauen. Les figues seques ja están ensistades i per cert s'en han secades moltíssimes. Els nins i nines i dones están en sa gran majoria ocupats en cullir oliva que abunda molt. Totes les tafones de la vila están obertes i en funció i diuen que l'oli ret molt.

ESTAT SANITARI.—Seguim gracies a Deu, en bon estat de sanitat. No hi ha ni malalts de molta gravetat ni hei ha hagut cap mort aquesta setmana. Deu fassa que segueisca.

SORTIDA.—Després de passar aquí la temporada estival s'han trasladats novament a Barcelona D. Enrich Galiano i Sra. Esposa.

—També ha passat a la ciutat comtal per prosseguir els estudis de la seua carrera D. Lluís Pascual fill del Notari d'aquí.

VENGUDA.—Per passar una mesada en la nostra vila ha vengut el nostre amic D. Rafel Blanes Tolosa i familia. Sien benvençuts.

OBRES.—Segueixen les obres de restauració de la fatxada del Convent. S'está ara acabant la reforma del portal sobre el qual s'hi ha posat l'escut franciscá de pedra de Porreras, fent amb la corona i demás un ornament de molt bon efecte.

—També segueixen la cimentació de la siquia pública desde el Millach fins al final de la claveguera de la vila. Hei treballen la brigada de caminers i els qui fan el jornal personal.

AMIC.—Hem tengut el gust de saludar al nostre bon amic D. Miquel Joy Pastor, Mestre de Marineria, que ha vengut a passar una temporada amb la seua mare. Sia benvençut.

DESGRACIA.—Un día d'aquesta setmana, anant en Mangol a Capdepera amb la diligencia, se va encontrá a sa costa d'es Pujols amb dos carros que venien escapats i com era vespre i no duien fanal, les besties se toparen, una de elles s'empiná i va pegá amb ses potes de davant a sa pitera d'es cavall d'en Mangol i li feu una ferida d'importancia

SECCIÓ AMENA I HUMORÍSTICA

¿Qu'és bou o porc?

Una vegada un missatge anomenat Toni, anava a fira a vendre un porc gras i passà per davant un taller de sabatés i en sortí un que li digué:

—Toni, ¿avon menes aquest bou?

—No es bou, sinó un porc, respon ell.

—Bou, i ben bon, digué aquell mosso. El te vols jugar que's un bou?

—Ja está dit, va respondre en Toni: si es bou, es vostro; si es porc, me pagareu lo que valgui i es porc quedarà meu.

—Está bé. Anem a contar ho an es mestre.

Pujen an es quarto don fayava, i es mosso diu an es mestre, fent-lo goitar per sa finestra.

—Aquest jove, diu qu'aqueix animal es un porc i jo dic qu'es un bou ¿qui te raó des dos?

—Es un bou, i ben bou, respongué es mestre.

—M'heu gonyat, vostro és s'animal va di en Toni i s'en torná cap a casseva deixant es porc a sa sabateria.

—Ja has venut és porc, Toni? li va preguntar sa mare.

—Si, respongué, l'he venut, però encara no l'he cobrat.

Des cap d'alguns dies s'en torna an aquella sabateria ven vestit amb levita diguent qu'era l'amo d'un gran establiment de calçat d'una capital i venia per er un contracte de feina amb el mestre. Aquest el fe pujar a un quarto molt endins i quant hei foren eils dos tots sols en Toni se treu una verga, de bou que duia amagada i comensa a donar-li vergades tot diguent-li:

—Qu'era bou o porc, qu'era bou o porc?

—Per amor de Deu no'm mateu, cri-dava es mestre, i vos pagaré lo que valgui el porc.

En Toni demaná es dobbés que volgué i quant los tengué, deixá es mestre mig estorreat pes cops i fugí correns cap a casseva.

Devers Son Galí trobá el Sen Futxo qui cavava sa vinya i li va di:

Que vols i anirás a Sa Sabateria de Mestre Pere Vert i dirás: ¿es bou o porc?

—Quatre duros, digué el Sen Futxo. En Toni los hi dona i tot xarpadet s'en hi va i just qu'arribá digué:

—Qu'és bou o porc?

Al sentir aixó tots els sabatés que ja sabien lo qu'havía passat an es mestre l'emprenen amb s'estirapeu demunt el Sen Futxo qu'arrancá a corre sense sebre lo que li passava.

Des cap de dies en Toni se vesteix de metge i s'en torna a passar per sa sabateria de mestre Pere Vert i al vorel un mosso li pregunta:

—Que sou medge?

—Si, respon en Toni.

—Ai, senyó doctó, fassi favor de pujá a voure es mestre qu'está malalt.

En Toni puja a sa cambra i digué an es sabatés, anau tots a cercar vaumes per fer-li una coca. Eils s'en hi anaren i mentres hei eren comensa en Toni a tornar-li dar vergades diguent-li:

—Qu'és bou o porc? Qu'és bou o porc?

—Per amor de Deu, no m'acabeu de matar, deia es mestre: demanau lo que voigueu, però no'm mateu.

En Toni va demaná dobbés a voler i va fugir correns abans que tornassen es mossos amb ses vaumes.

L'Avi.

DÉCIMES DESBARATADES

Sa festa de Sant Andren.

—1—

La festa de Sant Andren sa més alegre de l'any la ferem a Ariany el día de St. Mateu. Hei vengueren de Sineu es batle i el segretari s'ajuntament de Caimari i tot es clero d'Artá i per l'Ofici cantá un primatxé de Moscarí.

—2—

Es dissapte dematí

quatre carros ja vengueren i arbós i murta dugueren dos ases i un cuní.

Poc después vengué un grí i feren es cadafal de tres dents i un caixal que prengueren a Mahoma, un día que va aná a Roma per cantá el Parsifal.

—3—

Es dissapte dematí va vení es predicadó que va essé un moscardó de sa Ciutat de Llubí. Va fe un sermó tan fi que just que va havé acabat va aná a predicá a Ciutat es día de Sant Miquel i digué que Sant Rafael era net de Sant Bernat.

—4—

Es xeremiés d'Artá qu'eren dos cans ja d'edat un fadri i s'altre casat hei vengueren a tocá. El batle ies'ná a esperá qu'era un potecari veíl, feia de corda-ribell poc abans de neixe Adan natural de Sant Juan i tio d'un passerell.

—5—

Devés les nou de sa nit es ball se va comensá i sa primera ballá una mosca amb un cabrit, i sa darrera un mosquit amb una rata d'Artá i tant i tant se causá que después d'aquella nit noranta anys a dns un llit per curá hagué d'está

Bírombo.

Aquest periodie está subjecte a censura esglesíastica.

TIPOGRAFIA CATOLICA

— DE —

A. FERRER GINART

En aquesta impremta poden encarregar qualsevol treball d'impressió.

TARJETES DE VISITA I D'ANUNCI, RECORDATORIS, CARTES I SOBRES, FACTURES I TOTA CASTA DE TREBALLS TIPOGRÁFICS.

Especialitat en impresos per correus, mestres i carabiners segons els models oficials

Ademés en ella se poden demanar

ARTÍCLES DE PAPELERIA, TINTES, OBJECTES D'ESCRIPTORI I LLIBRES DE TOTA CASTA.

Especialitat en llibres i articles escolars.

EN PREUS, COMPETEIX AMB LES MILLORS CASES DE FORA

Carre dels Quatre Cantons - ARTA

SERVICIO DE CARRUAJES
DE
BARTOLOMÉ FLAQUER
(A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche
ue parte directo para Cadepera y Calarratjada
y de estos puntos sale otro para todas las salidas
de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas
y viajes extraordinarios.

AGENCIA DE TRANSPORTES

Se sirven encargos para Palma y Estaciones
intermedias.

PLASETA DE MARCHANDO.

GRANDES ALMACENES
San José
DE
Vda. Ignacio Figuerola

HOY, COMO NADIE

detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Unicos almacenes que tienen en grandes existencias

TUDO LO QUE SE REQUIERE PARA

VESTIR Y CALZAR

y que venden más barato que nadie

Teléfono 217 | Precio fijo

ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48—**ARTA**

S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU
ILLAMPANT. SERVICI ESMERADISSIM

Prontitut

SEGUREDAT I ECONOMIA

¿Voleu estar ben servits?

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

ha posada una nova Agencia entre Artá i Pal-
ma

Serveix amb prontitut i seguredat tota classe
d'encàrregs.

Direcció a Palma: Harina 38. An es costat des
Centro Farmacéutic.

Artá-Figuerol 43

¡Atranencs, escoltau!

Si's paraigo está espenyat
i el voleu fe arretglá
n'Andreu Ranxé el dobará
be, barato i aviat.

En lo que també es trempat
es en teines de llauné
posa lligades d'acé
a ribells i greixoneres
adoba pelles, calderes
i màquines de quinqué.

CARRER RECTA--ARTA

Ensaïmades i panets

En lloc se troben millós que a la

PANADERIA Victoria

ES FORN NOU

D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobareu sempre pans, panet,
galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pasticeria

TAMBE SE SERVEIX A DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DESPAIG Carrer de Palma 3 bis. ARTA

¡ATENCIÓN!

Compra carros y carretones en cualquier
estado se encuentren

Gabriel Carrió

PEDRA PLANA, 7 - ARTA

DISPONIBLE